

PAKORETKEILIJÖITÄ

KIRJ. HELMI M.

(Jatkoa.)

Vaara oli ollut jonkun aikaa ääneti, kuunnellut toisten keskustelua. Nyt hän säihkyvin silmin päättävällä äänellä puhuu:

— Taistelu vallasta lakkaa. Vihan kylvä kaataa hedelmiään, vuosituhaten sorron seuraukset näkyvät nyt porvariston silmien edessä, ne näkyvät työväenluokan valtavana liikehtimisensä kaikkialla maailmassa. Suomen työväenluokka vihdoon nousi sortajaa vastaan sen oli pakko tarttua miekkaan, kun muut keinot eivät enää tehonneet. Perinpohjin olisivat he lyöneet maahan sortajansa ja ikipäiviksi murskanneet kapitalismin vallan, elleivät kapitalistien liittolaiset olisi tuoneet auttavia voimiaan pelastamaan porvareita häidän hädässään. Suuren ylivoiman edessä työläisten oli pakko nöyrytyä. Saksan junkkerit oli kutsuttu taituttamaan vihastunutta työnjättäiläisiä ja päästämään porvariston pois saarroksista.

Mutta loukattu porvaristo muisti kostaa, kun jälleen pääsi jaloilleen ja tunsii voimaa olevan takanaan. Porvariston viha on määrätön se on sammumaton Kaikki edesvastuuttomat lurjukset palkattiin tekemään hirmutöitä harjoittamaan julmaa terroria, niin julmaa, että tuskin historiassa ennen sellaista tunnetaan. Työläisten mielestä ei heillä hahdu ne kauhuteot, joita porvaristo kostokuumeessaan harjoitti.

Vaara hetkisen hengähtää. Hän on juuri aikeessa jatkaa jutusteluaan, kun Kustaa hänet keskeyttää.

— Jos porvariston viha on katkeaa, on työväenluokan viha sata kertaa katkerampi. Maasta huutaa murhattujen työläisten veri kostoa Se huutaa kostoa! Me ympäri maailmaa kulkevat pakolaiset lietsomme kostoa henkeä kaikkialla Me kokoamme taaksemme niin valtavan määrän, että yhdistyneet kapitalistien voimat eivät voi meitä nujertaa. Ja silloin uudelleen nousee Suomen työväenluokka vaatimaan oikeuksiaan . . . ja se maksaa velkansa!

Kiivaana aikoo hän jatkaa, mutta nyt hänet Vaara vuorostaan keskeyttää.

— Minä tiedän . . . kyllä tiedän asiat. Palo ei sammu, vaikka sitä työläisten verellä yhä kasteltaisi. Koko maailman porvaristo kietoo aina kättilä juoniaan sen tietävät järjestyneet työläiset.

Tämän maan työväen suuret joukot myös liikehtivät, he eivät pelkää, vaikka kapitalismin verkot kiertyvät jokaisen työläisen, ja etenkin luokansa puolesta taistelevan ympärille. Jokapaikassa on urkkijoita ja ilmiantajia . . . Olemme jokainen samallaisia pakolaisia, emme voi olla itsestämme varmoja millään hetkellä . . .

— Emme ole varmoja . . . kertaa Eugen Vaaran sanoja. Kun tästä vielä kerran paransin, niin ottaisin taisteluun osaa. Minussa viha kiehuu ja rintaani aivan polttaa . . .

— Älä hätäile! Kuumat ajat voivat olla meilläkin edessä, meitä pidetään tarkasti silmällä. Aikoja sitten olemme heidän kirjoihinsa merkattu vaarallisina, sanoo Vaara. Ylpeästi kohauttaa hän olkapäitään sanoessaan:

— Minä en väisty, vaikka tänään kiviseinä eteeni vierisi.

Rehavallan mahdin täytyy murtua, mutta sitä eivät pelkurit ja raukat pysty museruttamaan, vaan pelkäämättömät, rohkeat taistelijat, joille tämä elämä tällaisenaan ei ole kallis.

Vaara innostuu entistä enempi. Hänen sävyisiä äänensä liikutuksesta vapisee. Viimein, ikäänkuin kaiken

sisimmässään kiehuvimman asian saottuaan, hän hieman tyyntyy ja vihdoin kokonaan vaikeenee.

Jonkun aikaa on hiljaisuutta. Armida toisessa huoneessa nukuttaa lasta, joka äskeiseen äänekkääseen puheluun heräsi.

Hetken kuluttua palaa Armida huoneeseen ja rientää jälleen Elman luo silmät innostuksesta hehkuen. Hän haluaa kuulla lisää tietoa Suomesta. Mutta Vaara kääntää keskustelua jo toisaalle. Eikä kulu monta hetkeä, kun hän jo touhuu pois lähtöä. Sairaalle pitää antaa tilaisuus parantua, hän hymyhuulin juttelee. Keskusteluille on vielä paljon aikaa . . . Hyvä yötä sanottuaan hän katoaa yön pimeyteen.

Eugen vaipuu hetken kuluttua siikseen rauhalliseen uneen.

Kustaa, Elma ja Armida eivät nuku loppu yönä. Hiljainen kuiske kuuluu pienestä talosta kauan senjälkeen, kun kylän muut asukkaat liitelivät unen mailla. Tuttavilla on riittävästi tarinoimista. He kertovat toisilleen viime vuosien kokemuksiaan, muistelevat mennyttä nuoruusaikaa, ja ihmettelevät kaikkia kohtalon koukkuja ja elämän ongelmaita, joita heidän tielleen on sattunut.

Aamuaurinko pilkistää jo esiin. Vasta huomaavat he, että yö on kulunut muistojen uudistamisessa . . .

Jatk.

PIENI MATKALAINEN

Kirj. Wm. Lahtinen.

— "Minne, minne matka lie pieni matkalainen?"
— Sinne, minne tiekin vie — vastaus ol' vainen.
— "Miksi näin sä kiertelet, missä kotis' miesi?"
— Miksi mulle sano et minne käypi tiesi?"

— Kotiniko? — Orvoll' ei sit' oo koskaan ollut; sen ne myöskin multa vei kun isä oli kuollut.
— "Kuka kotis' särki näin?" — Puna poskipäissä poika vastas' pystypäin, silmäin välähättäissä:

— "Viholliset valkeet, tai jotka vihas' meitä. — Ehkä — luulen — tekin kai ootte yksi heitä . . ."
— "En!" mä hälle vastasin, "kuulun joukkoon samaan johon kuulut itsekin: herrain haavoittamaan".

— "Minä luulin" — leppeimmin kielä alkua luistaa — "en oo voinut sittemmin heit' ihmisenä muistaa. — Mulla oli vanhemmat sekä koti pieni — kun he hautaan joutuivat alkoi mierontien.

Isä kera veikkojen teki tehtaass' työtä, mulle aina jutellen seurata saan myötä, jähkä suureks' kasvan mä. — Kaikki toiveet raukes, eräänä kun päivänä sodan pyssyt laukes.

Isä, veikot molemmat lähti rintamalle. — Mutta joukot uljahat sortui voiman alle. Kaikki vangit teljettiin vankileiriin sitten, laumoin suurin ajettiin seurass' ampujitten.

Isäni mun murhattiin, veljet nälkään kuoli. Sisikoni myös ammuttiin, äidin mursi huoli. Yksinäni maailmaan minun tänne jätti, minne kurja kuljenkaan kaikki mua säitti.

Nyt käyn isän haudalle, siellä hetken itken, sitten hautakummulle kukkasia kitken." — "Missä isäs' hauta on?" — Tuolta kummun takaa näettekö kuusiston — siellä isä makaa . . .

Äidille hän kirjoitti ennen kuolemaansa, pienen lapun lähetti: Työtä alkamaansa pyysi mua jatkamaan, kasvamaan ihmiseksi, punaisehen armeijaan käymään soturiksi.

— "Mitä teet jähkä sä suureks' kerran vartut, olet miesi väkevä, työhön kiinni tartut?"
— Kun nyt näin mä kysellen katseen' häneen nostan, mua katsoo ihmeten: — "Tietenkin — mä kostan!"

VALOA KOHTI

Nuorisot, raatajat raskaan työn, me kuljemme valoa kohti. Me tahdomme poistaa sorronyön. Sen eestä me raadamme raskaimman työn: sen aatteemme käski ja johti.

Me nuorisot tahdomme rynnätä, me tahdomme yhdessä koittaa. Ei aikaa uinaila hetkeäkään, vaan tietoja, taitoja etsimään. Valon vallalla totuus voittaa!

Siis valkeille jo, meitä oottavi työ, joka totuuden voittohon johtaa! On raskaana ne iskut, jotk' sortaja lyö, ja kurjuutta täynnä on valheen yö, siksi tahdomme soihdumme nostaa.

Ylös korkeelle soihdumme nostamaan! nyt nuorisot kiirehtikäämme! Me sortoa vastaan taistellaan! Valon eestä jo vääritys poistuu, jo on katkeava sorron kalpa!
Elsa R.

ONNI

Kirj. Wm. Lahtinen.

Olen tuota niin kauvan mä etsinyt, olen etsinyt päivää ja yötä, vaan sitä en ole minä löytänyt, ei tahdo se seurata myötä.

Olen etsinyt, etsinyt, villinä vaan kuin eläintä ajanut takaa. Sitä tuskin lienee olemassakaan, on usein uskoni vakaa.

Olen tullut kuitenkin huomaamaan: niin kauvan on onneni vajaa, kun toiset kärsii ja toiset vaan ijät' onnen vaunuissa ajaa.

Sitä yksin etsiä turhaa lie, sitä yksin ei löydytä taida. Se tie, mikä oikeaan onneen vie on yksin käydä niin kaita.

Oi ystävä! Ken sinä lienetkin, on kohtalo sullakin sama, on kaukana, kaukana tietenkkin tiesi onnen viitoittama.

Tule ystävä, yhdessä etsitään, sitä yksin me löydä emme. Me käymme työhön nyt kiireimpään, sen puolesta taistelemme.

Me kutsumme kaikki—ken kutsun sai, hän nousee, myös ystävänsä nostain, ja kaikki kun etsimme — tottapa kai sen onnen löydämme jostain . . .

Halutaan tietoja

Haluaisin tietää missä olet sisikoni HILMA RÖNLUND? Ole hyvä ja kirjoita jos huomaat tämän. Osoite: ESTER KOHTALA, Lbx 519, Mc Call, Idaho.

Haluaisin tietää missä onnensa päivää viettää sisareni VENDLA MARIA SUND. Jos nämä rivit satut huomaamaan, niin kirjoita sisikollesi, eli jos joku hänen tuttavistaan sattuisi tämän huomaamaan olisi hyvä ja ilmoittaisi hänen osotteensa minulle. Hän on ollut viimeksi Astoriassa, Ore. ROUVA EDLA LAHTINEN, Malmi Asema, U. L., Ryytmannin Huvila, Finland.

NAISTEN OSUUSKOTI
SAN FRANCISCO, CAL.
3627—16th St.
Telefoonit: Market 3968

SAN FRANCISCO

VAPPU

ON NYT VALMIS

Otodamme tilauksia jo aivan pikapostissa. Kirjallisuuskomiteat ja asiamiehet, joko olette lähettäneet tilauksenne? Jos ette, niin tehkää se heti.

Vappu on julkaisuista loistavin, sisältörikkain ja arvokkain mitä sosialistiset kustannusliikkeet ovat julkaisseet.

Tilattava osotteella:

TOVERI

Box 99,

Astoria, Ore.